शक्तस्यापिक्रोधजयेआत्मपरत्रातृत्वमाह विद्वानिति ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥१५॥ प्रसृजेत्प्रकर्षेणप्रयुंजीत सुयोधनवधादपिसुयोधनाद्वधंप्राप्यापीत्यर्थः यदुक्तंतेजसश्चागतेकालेतेजउत्सृष्टुमर्हसीतितत्रा
ह तेजस्वीति क्रोधजिदेवतेजस्वीनतुक्रोधीत्यर्थः ॥ १६ ॥ १७ ॥ प्रत्युतक्रोधाजयेदोषमाह क्रुद्धोहीति ॥ १८ ॥ तुदतिव्यथयति परुषोक्त्यादिना तेजसिसति क्रोधजयित्वमेवतेजोनान्यदित्यर्थः ॥१९॥
एतदेवतेजोलक्षणप्रदर्शनेनप्रतिपादयति दाक्ष्यमिति दाक्ष्यंकर्मसुकौशलं अमर्षःशत्रोरपकारोपायचिंतनं शौर्यंपराभिभवशक्तिः शीघ्रत्वंआशुकारिता अंजसाआर्जवेन ॥ २० ॥ क्रुद्धैःकालयुक्तंदेशकालो

विद्वांस्तथैवयःशक्तःक्लिश्यमानोनकुप्यति ॥ अनाशयित्वाक्लेष्टारंपरलोकेचनंदति ॥ १२ ॥ तस्माद्बलवताचैवदुर्बलेनचनित्यदा ॥ क्षंतव्यंपुरुषेणाद्धुरापत्स्वपि विजानता ॥ १३ ॥ मन्योर्हिविजयंकृष्णेप्रशंसंतीहसाधवः ॥ क्षमावतोजयोनित्यंसाधोरिहसतांमतं ॥ १४ ॥ सत्यंचानृततःश्रेयोनृशंसाच्चानृशंसता ॥ तमेवंब
हुदोषंतुक्रोधंसाधुविवर्जितं ॥ १५ ॥ मादृशःप्रसृजेत्कस्मात्सुयोधनवधादपि ॥ तेजस्वीतियमाहुर्वैपंडितादीर्घदर्शिनः ॥ १६ ॥ नक्रोधोभ्यंतरस्तस्यभवतीति
विनिश्चितं ॥ यस्तुक्रोधंसमुत्पन्नंप्रज्ञयाप्रतिबाधते ॥ १७ ॥ तेजस्विनंतंविद्वांसोमन्यंतेतत्त्वदर्शिनः ॥ क्रुद्धोहिकार्यंसुश्रोणिनयथावत्पश्यति ॥ नाकार्यंनच
मर्यादांनरःक्रुद्धोनुपश्यति ॥ १८ ॥ हंत्यवध्यानपिक्रुद्धोगुरून्क्रुद्धस्तुदत्यपि ॥ तस्मात्तेजसिकर्त्तव्यःक्रोधोदूरेप्रतिष्ठितः ॥ १९ ॥ दाक्ष्यंत्वमर्षःशौर्यंचशीघ्र
त्वमितितेजसः ॥ गुणाःक्रोधाभिभूतेननशक्याःप्राप्तुमंजसा ॥ २० ॥ क्रोधंत्यक्त्वातुपुरुषःसम्यक्तेजोभिपद्यते ॥ कालयुक्तंमहाप्राज्ञेक्रुद्धैस्तेजःसुदुःसहं ॥
॥ २१ ॥ क्रोधस्तुपंडितैःशश्वत्तेजइत्यभिनिश्चितं ॥ रजस्तुलोकनाशायविहितंमानुषंप्रति ॥ २२ ॥ तस्माच्छश्वत्त्यजेत्क्रोधंपुरुषःसम्यगाचरन् ॥ श्रेयान्स्वध
र्मानपगोनक्रुद्धइतिनिश्चितं ॥ २३ ॥ यदिसर्वमबुद्धीनामतिक्रांतमचेतसां ॥ अतिक्रमोमद्विधस्यकथंस्वित्स्यादनिंदिते ॥ २४ ॥ यदिनस्युर्मानुषेषुक्षमिणःपृ
थिवीसमाः ॥ नस्यात्संधिर्मनुष्याणांक्रोधमूलोहिविग्रहः ॥ २५ ॥ अभिषक्तोह्यभिषजेदाहन्याद्गुरुणाहतः ॥ एवंविनाशोभूतानामधर्मःप्रथितोभवेत् ॥ २६ ॥
आक्रुष्टःपुरुषःसर्वंप्रत्याक्रोशेदनंतरं ॥ प्रतिहन्याद्धतश्चैवतथाहिंस्याच्चहिंसितः ॥ २७ ॥

पपन्नंतेजःसुदुःसहं ॥ २१ ॥ पंडितैरित्युपहासोमूर्खैरित्यर्थःअपंडितैरितिगौडपाठःस्वच्छः रजःरजोगुणपरिणामः ॥ २२ ॥ स्वधर्मान्अपगः अपहायगच्छतीतितथा द्वितीयायाअलुगार्षः जातिभ्रष्टात्प
तितादपिक्रोधीहीनइत्यर्थः ॥ २३ ॥ सर्वक्षमार्जवादिकं अबुद्धीनांमूढैः अतिक्रांतंलंघितं अनिंदितेप्रशस्तेविषयेक्षमादौ ॥ २४ ॥ २५ ॥ अभिषक्तःतापितःअभिषजेत्तापयेत् गुरुणापिहतस्तंआहन्यात्ता
डयेत् किमुतान्यमितिभावः एवंविनाशःअधर्मश्चप्रथितोभवेत् ॥ २६ ॥ आक्रुष्टोवाचाताडितः हतोऽन्येनाभिगतः हिंसितस्ताडितः ॥ २७ ॥

Digitized by Google